

Dosar nr. 2r-580/23
2-22149948-01-2r-19122023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (V. Sandu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (V. Sîrbu, D. Dulghieru, I. Țurcan)

D E C I Z I E

21 februarie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
Judecători

Aliona Miron
Ion Malanciuc
Diana Stănilă

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Bright Communications”, reprezentată de avocatul Ion Popa,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Alexandru Gaina împotriva Grupului Realitatea (realitatea.md și bani.md) Societatea cu Răspundere Limitată „Bright Communications” cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

împotriva încheierii din 04 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 12 octombrie 2022, Alexandru Gaina a depus cerere de chemare în judecată împotriva Grupului Realitatea (realitatea.md și bani.md) Societatea cu Răspundere Limitată „Bright Communications” (în continuare „Bright Communications” S.R.L.), cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 27 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Alexandru Gaina.

S-a constatat ca fiind drept lipsite de substrat factologic, denigratoare și defăimătoare pentru onoarea, demnitatea și reputația profesională a reclamantului Alexandru Gaina, unele afirmații din articolele publicate de Grupul Realitatea (realitatea.md și bani.md) „Bright Communications” S.L.L. la 29 august 2022, ora 11:30, pe portalul-web ”bani.md”, cu titlul „Chinurile lui Sisif! Ședința de judecată în cazul Dionysos-Mereni, amânată” - <https://bani.md/chinurile-lui-sisif-sedinta-de-judecata-incazul-dionysos-mereni-amanata/> și la 29 august 2022, ora 11:50, pe portalul-web ”realitatea.md”, cu titlul „VIDEO Ședința de judecată în cazul companiei Dionysos-Mereni, amânată din nou”- <https://realitatea.md/video-sedinta-de-judecata-in-cazulcompaniei-dionysos-mereni-amanata-din-nou/>, după cum urmează: ”compania Dionysos-Mereni aflată în proces de insolvență vrea să își

recupereze activele în sumă de 3 mil. de lei, dar procurorul Alexandru Gaina a intentat un proces penal pentru escrocherie, sub un pretext inventat, a organizat pornirea urmăririi penale, pentru a-și ajuta prietenul apropiat Oleg Roșca, administratorul Univers-Vin, în acțiunile ilicite de deposedare de bunuri a companiei Dionysos-Mereni aflată în proces de insolvență.”, cât și afirmațiile precum că ”...contactat, în repetate rânduri, de bani.md, Alexandru Gaina nu a răspuns apelurilor pentru a oferi o reacție cu privire la acuzațiile care îi sunt aduse...” , ”...redacția realitatea.md a încercat de mai multe ori să afle opinia procurorului Alexandru Gaina despre acuzațiile care îi sunt aduse, dar acesta a refuzat să vorbească cu reprezentanții mass-media...”.

S-a obligat Grupul Realitatea (realitatea.md și bani.md) „Bright Communications” S.R.L. să publice, nu mai târziu de 15 zile de la data intrării în vigoare a hotărârii judecătorești, dezmințirea afirmațiilor lipsite de substrat factologic, denigratoare și defăimătoare publicate de Grupul Realitatea (realitatea.md și bani.md) „Bright Communications” S.R.L. la 29 august 2022, ora 11:30, pe portalul-web ”bani.md”, cu titlul „Chinurile lui Sisif! Ședința de judecată în cazul Dionysos-Mereni, amânată” - <https://bani.md/chinurile-lui-sisif-sedinta-de-judecata-incazul-dionysos-mereni-amanata/> și la 29 august 2022, ora 11:50, pe portalul-web ”realitatea.md”, cu titlul „VIDEO Ședința de judecată în cazul companiei Dionysos-Mereni, amânată din nou”- <https://realitatea.md/video-sedinta-de-judecata-in-cazulcompaniei-dionysos-mereni-amanata-din-nou/>, după cum urmează: „Prin prezenta, Grupul Realitatea (realitatea.md și bani.md), „Bright Communications” S.R.L., dezmințe afirmațiile lipsite de substrat factologic, denigratoare și defăimătoare, răspândite cu referire la procurorul în Procuratura Anticorupție, Alexandru Gaina, în cadrul articolelor publicate la 29 august 2022, ora 11:30, pe portalul «bani.md», cu titlul „Chinurile lui Sisif! Ședința de judecată în cazul Dionysos-Mereni, amânată” - <https://bani.md/chinurilelui-sisif-sedinta-de-judecata-in-cazul-dionysos-mereni-amanata/> și la 29 august 2022, ora 11:50, pe portalul «realitatea.md», cu titlul „ VIDEO Ședința de judecată în cazul companiei Dionysos-Mereni, amânată din nou” - <https://realitatea.md/video-sedinta-de-judecata-incazul-companiei-dionysos-mereni-amanata-din-nou/>. Astfel, sunt absolut false și nu corespund realității afirmațiile precum că ”compania Dionysos-Mereni aflată în proces de insolvență vrea să își recupereze activele în sumă de 3 mil. de lei, dar procurorul Alexandru Gaina a intentat un proces penal pentru escrocherie, sub un pretext inventat, a organizat pornirea urmăririi penale, pentru a-și ajuta prietenul apropiat Oleg Roșca, administratorul Univers-Vin, în acțiunile ilicite de deposedare de bunuri a companiei Dionysos-Mereni aflată în proces de insolvență. Totodată, nu corespunde adevărului nici afirmația precum că contactat, în repetate rânduri, de bani.md, Alexandru Gaina nu a răspuns apelurilor pentru a oferi o reacție cu privire la acuzațiile care îi sunt aduse, precum și afirmația că redacția realitatea.md a încercat de mai multe ori să afle opinia procurorului Alexandru Gaina despre acuzațiile care îi sunt aduse, dar acesta a refuzat să vorbească cu reprezentanții mass-media. Având în vedere faptul că informațiile comunicate și răspândite în spațiul public sunt false, lipsite de substrat factologic, denigratoare și defăimătoare, au lezat onoarea, demnitatea și reputația profesională a procurorului în Procuratura Anticorupție, Alexandru Gaina, în legătură cu acest fapt, îi prezentăm domnului Alexandru Gaina scuzele noastre de rigoare.”.

S-a obligat radierea de către Grupul Realitatea (realitatea.md și bani.md) „Bright Communications” S.R.L. a articolelor publicate la 29 august 2022, ora 11:30, pe portalul-web ”bani.md”, cu titlul „Chinurile lui Sisif! Ședința de judecată în cazul Dionysos-Mereni, amânată” - <https://bani.md/chinurile-lui-sisif-sedintade-judecata-in-cazul-dionysos-mereni-amanata/>, și la 29 august 2022, ora 11:50, pe portalul-web ”realitatea.md”, cu titlul „VIDEO Ședința de judecată în cazul companiei Dionysos-Mereni, amânată din nou”- <https://realitatea.md/video-sedinta-de-judecata-incazul-companiei-dionysos-mereni-amanata-din-nou/>.

S-a încasat din contul „Bright Communications” S.R.L. în beneficiul lui Alexandru Gaina, prejudiciul moral în mărime de 10000 de lei, în rest cerința, s-a respins ca fiind neîntemeiată.

S-a încasat din contul „Bright Communications” S.R.L. în beneficiul lui Alexandru Gaina, suma de 300 de lei cu titlu de taxă de stat, în rest cerința, s-a respins ca fiind neîntemeiată (f.d.55-56; 65-79).

La 02 mai 2023, „Bright Communications” S.R.L., reprezentată de avocatul Ion Popa, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 27 martie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, prin care a solicitat repunerea în termenul de apel, acordarea unui termen de cel puțin 45 zile pentru luarea de cunoștință cu materialele cauzei și prezentarea apelului motivat, casarea hotărârii instanței de fond în partea admiterii acțiunii și trimiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță, sau emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată înaintate de Alexandru Gaina (f.d.59-60).

Prin încheierea din 04 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins ca neîntemeiată cererea de repunere în termen și s-a restituit cererea de apel depusă de „Bright Communications” S.R.L. împotriva hotărârii din 27 martie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, pe motiv că apelul a fost depus în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

S-a remis în adresa apelantului „Bright Communications” S.R.L. cererea de apel cu toate documentele anexate (f.d.98-103).

La 06 noiembrie 2023, „Bright Communications” S.R.L., reprezentată de avocatul Ion Popa, a contestat cu recurs încheierea din 04 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și soluționarea prin decizie a problemei respective, prin admiterea cererii de repunere în termenul de apel și admiterea apelului declarat împotriva hotărârii din 27 martie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru (f.d.107-108).

În motivarea cererii de recurs, recurenta a invocat că cauza a fost examinată în lipsa sa, neavând posibilitatea de a-și angaja un avocat pentru a o reprezenta la examinarea acesteia.

De asemenea, hotărârea din 27 martie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru a fost pronunțată în lipsa sa, aceasta fiind publicată pe Portalul Național al Instanțelor de Judecată la 04 aprilie 2023.

La 01 mai 2023, a aflat despre hotărârea din 27 martie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru din întâmplare, de la avocatul său, care efectua cercetarea portalului Judecătorei Chișinău pe o altă cauză în care este vizată. Iar, la 02 mai 2023, invocând cele menționate și prin prisma art. 362 alin. (3) coroborat cu art. 116 din Codul de procedură civilă, a depus cererea de apel împotriva hotărârii

din 27 martie 2023 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru, prin care a solicitat și repunerea în termenul de apel.

De altfel, recurenta a precizat că contrar art. 236 alin. (4) din Codul de procedură civilă, a recepționat dispozitivul hotărârii din 27 martie 2023 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru tocmai la 03 mai 2023. Însă, în pofida celor enunțate, prin încheierea din 04 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, i-a fost respinsă cererea de repunere în termenul de apel declarat împotriva hotărârii din 27 martie 2023 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru.

În opinia recurenteii, este inexplicabilă soluția instanței de apel privind respingerea cererii sale de repunere în termenul de apel, or, ea era în imposibilitate de a ataca o hotărâre despre care nu avea cunoștință și despre care a aflat abia la data de 01 mai 2023, din întâmplare, de pe portalul Judecătoriai Chișinău, unde a fost publicată la 04 aprilie 2023, dar comunicată părților, contrar art. 236 alin. (4) din Codul de procedură civilă, tocmai după data de 03 mai 2023.

Așadar, având în vedere cele expuse supra, „Bright Communications” S.R.L., reprezentată de avocatul Ion Popa a conchis ca fiind ilegală și neîntemeiată încheierea din 04 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care i-a fost respinsă cererea de repunere în termenul de apel. Or, prin aceasta i-au fost încălcate drepturile la un proces echitabil și un recurs efectiv, garantate prin art.6§1 și art. 13 CEDO.

Mai mult, a fost lipsită de posibilitatea de a se apăra împotriva acuzațiilor care i se aduc și i s-a îngrădit accesul la instanța de control judiciar. Iar, prin menținerea unei hotărâri ilegale i se încalcă implicit și dreptul la libertatea de exprimare garantat prin art.10 CEDO, precum și dreptul la respectarea proprietății sale, garantat prin art. 1§1 din Protocolul adițional nr. 1 la Convenție.

Subsecvent, recurenta a susținut că recursul a fost declarat în termenul stabilit de art. 425 din Codul de procedură civilă, deoarece până în prezent, ei, sau reprezentantului său nu i-a fost comunicată încheierea din 04 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, despre aceasta aflând la 06 noiembrie 2023 de pe portalul Curții de Apel Chișinău.

La 19 decembrie 2023, în adresa lui Alexandru Gaina a fost expediată copia cererii de recurs depuse de „Bright Communications” S.R.L., reprezentată de avocatul Ion Popa.

Până la data stabilită pentru examinarea recursului „Bright Communications” S.R.L., reprezentată de avocatul Ion Popa, intimatul nu a depus referință în care să-și expună opinia asupra argumentelor invocate de recurentă.

În conformitate cu prevederile art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele cauzei atestă că încheierea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 04 octombrie 2023 și expediată părților, prin intermediul oficiului poștal, la 07 decembrie 2023, fapt confirmat prin scrisoarea de expediere a actului judecătoresc, anexată la materialele dosarului (f.d.113), însă date despre recepționarea acesteia de către Bright Communications” S.R.L., sau reprezentantul acesteia, avocatul Ion Popa, la actele cauzei lipsesc.

Astfel, recursul declarat de „Bright Communications” S.R.L., reprezentată de avocatul Ion Popa, la 06 noiembrie 2023, este în termen.

Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de „Bright Communications” S.R.L., reprezentată de avocatul Ion Popa, urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate.

În favoarea concluziei enunțate se indică următoarele argumente.

În conformitate cu art.427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept: să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din conținutul recursului declarat de „Bright Communications” S.R.L., reprezentată de avocatul Ion Popa, rezultă că, recurenta nu este de acord cu încheierea din 04 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea cu privire la repunerea în termen a cererii de apel și restituit apelul, din motivul că apelul a fost declarat în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

La fel, s-a constatat că, pentru a se pronunța astfel, instanța de apel a reținut că, apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelanta nu a prezentat motive întemeiate, care ar justifica depășirea termenului de declarare a apelului.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră justă concluzia instanței de apel despre necesitatea restituirii cererii de apel ca fiind depusă cu omiterea termenului legal de declarare.

În acest context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă prevederile art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, care statuează că, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Prin prisma normei enunțate, instanța de recurs precizează că, dispozitivul hotărârii instanței de fond a fost pronunțat la 27 martie 2023 (f.d.55-56).

Din materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, cererea de apel depusă de către „Bright Communications” S.R.L., reprezentată de avocatul Ion Popa împotriva hotărârii din 27 martie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, a fost înregistrată la 02 mai 2023 (f.d.59-60).

Potrivit prevederilor art. 110 din Codul de procedură civilă, termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Totodată, conform art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Prin urmare, în speță, termenul de declarare a apelului și-a început curgerea la 28 martie 2023, ziua imediat următoare datei pronunțării dispozitivului hotărârii contestate și a expirat la 26 aprilie 2023, aceasta fiind ultima zi de declarare a

apelului. Cu toate acestea, apelul a fost declarat abia la 02 mai 2023, fapt ce denotă încălcarea termenului legal în interiorul căruia apelanta putea să-și exercite dreptul de a contesta hotărârea instanței de fond.

În conformitate cu art.100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

În conformitate cu art.102 alin. (1), (3), (4), (4¹), (5) și (7) din Codul de procedură civilă, instanța înștiințează prin citație participanții la proces, martorii, experții, specialiștii și interpreții privitor la locul, data și ora ședinței de judecată sau la locul, data și ora efectuării unor acte de procedură.

Citațiile și înștiințările se înmânează participanților la proces, martorilor, experților, specialiștilor, interpreților astfel încât aceștia să se poată pregăti de proces și să se prezinte la timp în fața instanței.

Citația se înmânează părții cu cel puțin 3 zile înainte de data judecării. În cauzele urgente, acest termen poate fi mai scurt, la discreția instanței.

Participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

Prezentarea părții în instanță, în persoană sau prin reprezentant, acoperă orice viciu de înmânare a citației. Partea însă este în drept să ceară amânarea procesului dacă citația nu i s-a înmânat în termen.

Citațiile și înștiințările judiciare trimise la sediul persoanelor juridice și nerecepționate la expirarea termenelor de reclamare se consideră înmânate la data expirării termenului de reclamare chiar dacă destinatarul nu a reclamat corespondența de la oficiul poștal. Citațiile și înștiințările expediate la adresa electronică înregistrată în Programul integrat de gestionare a dosarelor se consideră recepționate.

În corespundere cu art.205 alin. (1) și (4) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sînt obligați să comunice din timp instanței judecătorești motivul imposibilității de a se prezenta în ședință de judecată și să prezinte probele care dovedesc motivul.

Dacă instanței judecătorești nu i s-a comunicat motivul neprezentării în ședință de judecată a participantului la proces citat legal sau dacă instanța consideră neîntemeiat motivul neprezentării, cauza se examinează în absența acestuia.

Potrivit art.206 alin. (3) din Codul de procedură civilă, dacă pîrîtul, înștiințat legal despre locul, data și ora ședinței de judecată, nu s-a prezentat în judecată și nu a comunicat instanței motivul neprezentării sau dacă motivele sînt considerate de instanță ca fiind neîntemeiate, sau dacă pîrîtul nu a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa, instanța o examinează în lipsa acestuia.

Astfel, prin prisma prevederilor enunțate, instanța de recurs respinge ca fiind neîntemeiat argumentul recurenteii precum că prima instanță a examinat cauza și a pronunțat hotărârea din 27 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru în

lipsa sa, astfel neavând posibilitatea de a-și angaja un avocat pentru a o reprezenta la examinarea acesteia.

Or, după cum a stabilit și instanța de apel, din materialele cauzei rezultă că Judecătoria Chișinău, sediul Centru, a expediat la adresa „Bright Communications” S.R.L., citația, prin care a informat-o despre ședința de judecată stabilită, prin încheierea din 28 octombrie 2022 privind acceptarea în procedură a cererii de chemare în judecată pentru data de 14 martie 2023, ora 11:00, aceasta fiind recepționată la 17 noiembrie 2022, fapt confirmat prin avizul de recepție, anexat la dosar (f.d.52).

Prin urmare, „Bright Communications” S.R.L. a cunoscut despre intentarea procesului și data examinării prezentei cauze, iar de la data recepționării citației – 17 noiembrie 2022 până la ședinței de judecată, stabilită pentru 14 martie 2023, ora 11:00, a dispus de un termen real și suficient pentru a contracta un avocat, care să-i reprezinte interesele în instanța de judecată pe marginea prezentului litigiu.

Așadar, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, prima instanță și-a onorat obligația de a înștiința părțile despre inițierea procesului civil împotriva recurente, obiectul și temeiul acțiunii civile, procedura de examinare, precum și a expediat actele procedurale în adresa părților, inclusiv dispozitivul hotărârii judecătorești pronunțat la 27 martie 2023. Iar, neprezentarea „Bright Communications” S.R.L. la ședințele de judecată, este apreciată de instanța de recurs ca eludarea obligației de a-și valorifica dreptul procedural de acces la instanță.

Din aceleași considerente, instanța de recurs cataloghează ca fiind nefondat și respinge argumentul recurente precum că a aflat despre hotărârea din 27 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din întâmplare la 01 mai 2023 de la avocatul său, care efectua cercetarea portalului Judecătoriei Chișinău pe o altă cauză în care este vizată. Iar, la 02 mai 2023, invocând cele menționate și prin prisma art. 362 alin. (3) coroborat cu art. 116 din Codul de procedură civilă, a depus cererea de apel împotriva hotărârii din 27 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care a solicitat și repunerea în termenul de apel. Or, odată ce „Bright Communications” S.R.L. a recepționat copia acțiunii, încheierii din 28 octombrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și citația pentru ședința de judecată din 14 martie 2023, a avut obligația și responsabilitatea de a depune diligența necesară de a se interesa de soarta dosarului dat, respectiv, de a depune apelul asupra hotărârii primei instanțe în termenul prevăzut de lege.

De altfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție subliniază că potrivit art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii și nu din momentul primirii copiei hotărârii motivate sau a dispozitivului, cum prevedea anterior norma procesuală.

Altfel spus, indiferent de data expedierii de către prima instanță a hotărârii din 27 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru în adresa „Bright Communications” S.R.L., la caz, termenul de declarare a apelului și-a început curgerea la 28 martie 2023, ziua imediat următoare datei pronunțării dispozitivului hotărârii contestate și a expirat la 26 aprilie 2023, aceasta fiind ultima zi de declarare a apelului. Cu toate acestea, „Bright Communications” S.R.L.,

reprezentată de avocatul Ion Popa a depus cererea de apel, la 02 mai 2023, mult prea târziu.

Așadar, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că omiterea termenului legal de contestare a hotărârii din 27 martie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, se datorează în exclusivitate inacțiunilor „Bright Communications” S.R.L., care urma să depună diligență necesară pentru a-și asigura drepturile sale de acces la instanță, fapt însă ignorat de aceasta.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră neîntemeiat argumentul recurenteii precum că prin încheierea emisă i se încalcă drepturile la un proces echitabil și un recurs efectiv, garantate prin art.6§1 și 13 CEDO, dreptul la libertatea de exprimare, garantat prin art.10 CEDO, precum și dreptul la respectarea proprietății sale, garantat prin art. 1§1 din Protocolul adițional nr. 1 la Convenție. Or, „Bright Communications” S.R.L. nu a dat dovadă de diligență și bună credință în realizarea drepturilor sale, ca ulterior să invoce încălcarea drepturilor la un proces echitabil și un recurs efectiv, garantate prin art.6§1 și 13 CEDO, dreptului la libertatea de exprimare, garantat de art.10 CEDO, precum și al dreptului la respectarea proprietății sale, în sensul art. 1§1 din Protocolul adițional nr. 1 la Convenție, în condițiile când personal nu și-a realizat drepturile garantate de legislația în vigoare.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

În conformitate cu art. 369 alin.(1) lit.b), instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă: apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că, instanța de apel întemeiat a respins cererea de repunere în termen a apelului și corect a restituit cererea de apel ca fiind depusă cu omiterea termenului de declarare, având în vedere că argumentele invocate în susținerea cererii de repunere în termen a apelului sunt neîntemeiate.

În conformitate cu art. 56 alin. (3), 61 alin.(1) Cod de procedură civilă, participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

În circumstanțele descrise, instanța de recurs apreciază că soluția adoptată de instanța de apel, prin încheierea recurată privind restituirea cererii de apel, este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, având în vedere obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen. În caz contrar, s-ar neglija principiul securității raporturilor juridice.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

În cauzele Ceachir contra Moldovei din 15 ianuarie 2008 și Melnic contra Moldovei din 14 noiembrie 2006, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale încalcă drepturile reclamanților la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 10 alin. (3) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Luând în considerare cele expuse, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că argumentele invocate în recurs sunt neîntemeiate, fapt pentru care recursul urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art.428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către „Bright Communications” S.R.L., reprezentată de avocatul Ion Popa.

Se menține încheierea din 04 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Alexandru Gaina împotriva Grupului Realitatea (realitatea.md și bani.md) Societatea cu Răspundere Limitată „Bright Communications” cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

judecătorii

Ion Malanciuc

Diana Stănilă